NVO Input debat Jeugdbeleid: bekostiging OG-opleiding is noodzakelijk

De jeugdzorg staat onder enorme druk. Te veel kinderen, jongeren en gezinnen wachten op passende hulp, vooral wanneer sprake is van complexe problematiek. Tegelijkertijd is er brede politieke en maatschappelijke overeenstemming over de richting waarin de jeugdzorg zich moet ontwikkelen: meer preventie, minder medicaliseren, sterker inzetten op de leefomgeving van het kind en normaliseren waar mogelijk.

Juist de orthopedagoog-generalist (OG) is hiervoor opgeleid. Orthopedagogen-generalist werken contextgericht en systemisch, kijken niet alleen naar het kind maar naar het gezin, de school en de sociale omgeving. Daarmee leveren zij duurzame en passende zorg en dragen zij bij aan de beweging die de Hervormingsagenda Jeugd beoogt.

Werkgevers geven de NVO keer op keer aan dat zij dringend behoefte hebben aan meer orthopedagogen-generalist. De vraag naar deze professionals groeit, terwijl de instroom achterblijft. Een belangrijke oorzaak is dat de opleiding tot orthopedagoog-generalist, anders dan vergelijkbare gezondheidszorgopleidingen, niet centraal wordt bekostigd. Hierdoor zijn orthopedagogen die deze opleiding willen doen afhankelijk van werkgevers die de hoge opleidingskosten moeten dragen, wat een forse belemmering vormt voor uitbreiding van de capaciteit.

Ondanks het grote maatschappelijke belang besloot de minister op 6 februari de opleiding niet centraal te bekostigen en de verantwoordelijkheid volledig bij werkgevers neer te leggen. Daarbij wordt gesteld dat een landelijk structureel tekort niet voldoende zou zijn aangetoond. De praktijk laat echter een ander beeld zien: werkgevers signaleren tekorten, vacatures blijven openstaan en de toenemende vraag naar gespecialiseerde jeugdhulp vraagt juist om extra investeringen in deze beroepsgroep.

Werkgevers hebben op 8 juni een petitie aan vaste Kamercommissie VWS aangeboden waarna ook Kamervragen aan de minister zijn gesteld. De antwoorden van de minister blijven in lijn met de brief van 6 februari, er zou geen noodzaak zijn voor centrale bekostiging van de opleiding tot OG, omdat niet zou zijn aangetoond dat er sprake is van een landelijk structureel tekort aan OG.

De NVO heeft maandenlang aangedrongen op een inhoudelijk gesprek over de onderbouwing van dit besluit. Pas op 2 juli vond een gesprek plaats, maar daarin was nauwelijks ruimte om de inhoudelijke argumenten en feiten zorgvuldig te bespreken. Omdat een constructieve dialoog uitblijft, ziet de NVO zich genoodzaakt de kwestie voor te leggen aan de voorzieningenrechter, op woensdag 21 oktober.

Ondertussen worden gemotiveerde orthopedagogen die willen doorstromen naar de OG-opleiding geconfronteerd met financiële drempels die onnodig hoog zijn. Daardoor gaat waardevolle capaciteit verloren op een moment dat de jeugdzorg juist ook orthopedagogen-generalist hard nodig heeft.

Oproep aan de Kamer

Wij verzoeken u de minister op te roepen alsnog een inhoudelijk gesprek met de NVO te voeren over de onderbouwing van het besluit om de opleiding tot orthopedagoog-generalist niet centraal te bekostigen. Daarnaast vragen wij u de minister te bewegen het Capaciteitsorgaan opdracht te geven de orthopedagoog-generalist structureel mee te nemen in de capaciteitsramingen. Alleen dan kan een objectief beeld ontstaan van de toekomstige arbeidsmarktbehoefte en kan worden voorkomen dat een cruciale beroepsgroep voor de jeugdzorg verder onder druk komt te staan.

Investeren in de opleiding van orthopedagogen-generalist is investeren in passende, toegankelijke en duurzame jeugdzorg voor kinderen, jongeren en gezinnen.